

▼ حرف روز وقتی هیچ کجا برای دشمن امن نیست

جنگ‌ها را معمولاً با تعداد کشته‌ها می‌سنجند، اما در پشت صحنه، جنگ واقعی جایی اتفاق می‌افتد که اعداد نجومی از روی کاغذ بلند می‌شوند و تبدیل به فلز سوخته، آشیانه‌های خالی و سامانه‌های کور شده می‌شوند.

در درگیری مستقیم میان ایران و ایالات متحده، آنچه کمتر دیده شد، نه صدای انفجارها، بلکه شکستن یک تصور بود: اینکه آسمان منطقه، ملک مطلق نیروی هوایی آمریکا است.

حالا با کنار هم گذاشتن داده‌های منتشرشده، تصویری شکل می‌گیرد که حتی اگر بخشی از آن هم دقیق باشد، باز هم برای یک قدرت نظامی، یک ضربه جدی محسوب می‌شود.

این ماجرا از جایی شروع می‌شود که روایت رسمی رژیم آمریکا همیشه سعی می‌کند هزینه‌ها را کوچک نشان دهد. هیچ ارتشی دوست ندارد بگوید چه چیزی را از دست داده، مخصوصاً وقتی آن دارایی‌ها میلیاردها دلار ارزش دارند و نماد برتری تکنولوژیک هستند.

اما وقتی چند منبع مختلف، حتی با اختلاف جزئی، به یک تصویر مشابه می‌رسند، دیگر نمی‌شود همه چیز را به «جنگ روانی» تقلیل داد.

بر اساس داده‌هایی که منتشر شده، مجموع خسارات هوایی آمریکا در این درگیری از مرز ۲٫۸ میلیارد دلار عبور کرده. این عدد، روی کاغذ خشک و بی‌روح است، اما وقتی آن را باز می‌کنید، تازه می‌فهمید پشتش چه چیزی خوابیده.

در جنگ مدرن، برتری فقط به داشتن تجهیزات گران‌قیمت نیست. به این است که آیا می‌توانید آنها را زنده نگه دارید یا نه. آمریکا همیشه روی این فرض کار کرده که فاصله، تکنولوژی و شبکه دفاعی، یک حاشیه امنیت ایجاد می‌کند. اما این اعداد، اگر واقعی باشند، نشان می‌دهند که این حاشیه، آن قدرها هم ضخیم نبوده.

از طرف دیگر، این خسارات یک پیام دیگر هم دارد. جنگ برای آمریکا، حتی در فاصله دور از خاک خودش، دیگر «کم‌هزینه» نیست. هر عملیات، هر پرواز، هر استقرار، حالا با ریسک از دست دادن تجهیزاتی همراه است که جایگزینی‌شان زمان‌بر و گران است؛ و این دقیقاً همان چیزی است که توازن را تغییر می‌دهد.

چون وقتی هزینه بالا می‌رود، تصمیم‌گیری سخت‌تر می‌شود، وقتی ریسک واقعی می‌شود، محاسبات عوض می‌شود؛ و وقتی برای بازیگری که فکر می‌کرد در تعدد پایگاه خودش و تجهیزاتی امن است ولی مورد هدف قرار گرفته، باید کل دکترین باید بازنویسی شود.

[علی فاتح]

▼ گزارش روز

داعش استعاره نیست!

اگرچه گاه برای تحقیر ترامپ او را داعشی خطاب می‌کنند، اما این عنوان یک استعاره نیست، بلکه ترامپ را به واقع باید وارث اصلی داعش دانست.

بر این اساس باید گفت:

۱- ترامپ همانند داعش یک آینده‌رؤیایی و بلکه توهمی را برای خود ترسیم کرده است.

داعش سودای سلطه بر عراق و شام را داشت و ترامپ هم گمان می‌کند می‌تواند ایران را به کشوری تابع آمریکا تبدیل کند و نفت و سایر منابع کشور را به غارت ببرد.

داعش در راه رسیدن به رؤیاهای خود، به تخریب هر آنچه بر سر راهش بود اقدام کرد.

این نوع ویرانگری یک سرمشق برای ترامپ است و او فاز بعدی جنگ علیه ایران را سعی می‌کند به این سو بکشاند و دست کم این تهدید را بالای سر ایران نگه دارد.

آخرین مواضع ترامپ البته مانند همیشه سراسر تناقض است و او ضمن اعتراف به قدرت ایرانیان و تسلیم ناپذیری آنان، از علاقه خود جهت پایان دادن به جنگ سخن می‌گوید.

ولی همه این مواضع می‌تواند فریب باشد و باید آنها را جاده صاف کن مرحله بعدی تهاجم آمریکا به ایران دانست.

۲- داعش هیچ نسبتی با فرهنگ و تمدن نداشت و آثار باستانی عراق و سوریه را مورد حمله قرار داد. ترامپ نیز وارث حقیقی چنین ویژگی است. وقتی ترامپ از بازگرداندن ایران به عصر حجر سخن می‌گوید، فقدان فهم خود از سابقه تاریخی-تمدنی ایران را نشان می‌دهد.

حال آن که سه دانش فلسفه، پزشکی و نجوم، غرب را از عصر تاریکی نجات داد و این سه دانشی بود که از طریق آثار فلاسفه و دانشمندان ایرانی، همچون ابن سینا (کتاب‌های الشفا و قانون فی الطب) و موسی خوارزمی (کتاب‌های فی الحساب الجبر و المقابله و کتابی در علم استطرلاب با عنوان «زیج السند هند») به غرب راه یافت. ...

[حوزه عالمی]

▼ خبر ویژه

پاسخ ویران‌کننده ایران به هرگونه حمله مجدد آمریکا

«اسکات ریتر» مأمور و تحلیلگر پیشین سازمان جاسوسی آمریکا درباره «ویران‌کننده» بودن پاسخ ایران به هرگونه حمله مجدد آمریکا هشدار داد. ریتر در مصاحبه‌ای گفت: «اگر ما به حملات بازگردیم، دونالد ترامپ وعده ویرانی بیشتر داده است. اما اگر ما یک نیروگاه [ایران] را بزنیم، چراغ‌ها در سراسر خاورمیانه خاموش خواهند شد.» وی درباره هشدار خود توضیح داد: «تمام تأسیسات کلیدی انرژی در عربستان سعودی، کویت و امارات عربی متحده به سادگی [با حملات ایران] ناپدید می‌شوند. اگر کاخ سفید تصمیم به پیشروی بیشتر بگیرد، آنها شروع به هدف قرار دادن کارخانه‌های آب شیرین‌کن خواهند کرد. این بر اسرائیل نیز تأثیر خواهد گذاشت.» این مأمور سابق سیا با اشاره به کنترل ایران بر تنگه هرمز و تغییر نکردن حکومت جمهوری اسلامی، تصریح کرد: «واشنگتن هم‌اکنون این جنگ را باخته است زیرا نتوانسته پویایی نبرد را قبل از آتش‌بس تغییر دهد.» ریتر همچنین افزود که اکنون ایران تمام جنبه‌های این درگیری را کنترل می‌کند و حملات جدید آمریکا به هیچ نتیجه‌ای منجر نخواهد شد.

اقدام جدید ترامپ به نفع ماست

مجید شاکری، پژوهشگر اقتصادی و عضو مشاور تیم مذاکره‌کننده ایران در پاکستان اظهار داشت: «مسیرهای جایگزین تنگه هرمز که می‌تواند خلیج فارس را دور بزند کاملاً مشخص است که بخشی از آن برای امارات و بخشی برای عربستان است.» وی افزود: «در باره عربستان می‌شود گفت هر چقدر که وزن ینبع (مجمع نفتی عربستان در دریای سرخ) زیاد می‌شود عملاً ارزش انصارالله را هم بالا می‌برد چون انصارالله زمانی شروع کرد به ورود امنیتی در دریای سرخ که همزمان با طوفان الاقصی بود که جهان داشت از شوک تجاری کرونا خارج می‌شد و یک تجمع بزرگ کانتینر در چین وجود داشت که با یک فاصله زمانی یک ماهه همه مسائل تجاری توانست خودش را بازسازی کند و عملاً بیشتر موضوع به این گذشت که کانال سوئز از رونق افتاد.» شاکری گفت: «الآن عملاً با مهم شدن ینبع و با توجه به اینکه کشتی‌های بزرگ افرامکس (نوعی نفت‌کش سنگین) نمی‌توانند از کانال سوئز رد شوند و بخش اصلی صادرات عربستان بناست به جنوب شرقی آسیا و به شرق آسیا برود مجدداً اهمیت انصارالله و باب‌المندب زیاد می‌شود و همه می‌دانند که ایران تعدمناً اجازه داده تا آن مسیر پررنگ بماند؛ به‌علاوه می‌دانید که در شب آخر قبل از آتش‌بس و شب بعدش خط لوله ینبع عربستان و فجیره امارات اصابت داشت.» وی بیان کرد: «ترامپ با تهدید محاصره دریایی بازی را به شدت گسترده کرده و با این کار مستقیماً چینی‌ها را تهدید می‌کند و این به نفع ماست.» وی افزود: «در سناریوی محاصره دریایی ترامپ باید یک بازی گسترده‌ای را به پهنه اقیانوس هند تا مالاکا در پیش بگیرد و با چند قدرت بزرگ درگیر شود و مسئله ما همچنان حفظ تنگه است و توان عملیاتی جدیدی از ما را نمی‌طلبد.»

پیروزی راهبردی ایران در جنگ

ریچارد هاس، رئیس سابق شورای روابط خارجی آمریکا با اشاره به تنش‌های جاری در منطقه، به دست برتر ایران در آن اشاره کرد و گفت: «ایران از نقطه نظر راهبردی در جنگ با آمریکا و اسرائیل پیروز خارج شده است.» وی با تأکید بر اهمیت تنگه هرمز، اظهار داشت که تسلط ایران بر این گذرگاه راهبردی موجب کاهش اثرگذاری فشارهای اقتصادی علیه این کشور شده است. هاس همچنین خاطرنشان کرد که ایران به این جمع‌بندی رسیده که کنترل تنگه هرمز را در اختیار دارد و در چنین شرایطی بازگشت به وضعیت پیشین دیگر امکان‌پذیر نیست. به گفته وی این تحولات موجب شده که شرایط فعلی نسبت به پنج یا شش هفته گذشته برای طرف مقابل نامطلوب‌تر باشد. رئیس پیشین شورای روابط خارجی آمریکا در ادامه تأکید کرد که رویکرد مناسب در قبال ایران نباید مبتنی بر اقدام علیه این کشور باشد، بلکه باید به سوی تعامل و همکاری با تهران حرکت کرد.

جنگ، نتایج‌ها را ورشکسته کرد

یک روزنامه معروف عبری به نام «کالکالیست» هشدار داده که اقتصاد این رژیم برخلاف جنگ‌های قبلی، این بار دیگر توانایی بهبود سریع را ندارد. با ادامه جنگ، فشارهای مالی و تورمی همزمان بالا رفته و اقتصاد را با مشکلات ساختاری مواجه کرده که حتی پس از پایان درگیری هم ممکن است باقی بماند. طبق این گزارش، کسری بودجه رژیم صهیونی از ۵ درصد تولید ناخالص داخلی عبور کرده و برخی تخمین‌ها آن را تا ۶ درصد یا بیشتر هم می‌دانند. دلیل اصلی این وضعیت، هزینه‌های هنگفت نظامی است که قرار است به ۷.۵ تا ۸ درصد تولید ناخالص داخلی برسد. از طرف دیگر، دولت نمی‌تواند هزینه‌های غیرنظامی را هم کم کند، بنابراین وضعیت مالی روزبه‌روز بدتر می‌شود. آژانس رتبه‌بندی «فیتچ» به رژیم صهیونی هشدار داده که مسیر مالی این رژیم «خطرناک و ناپایدار» است. بر اساس این گزارش آمارها نشان می‌دهد در سه ماهه اول سال ۲۰۲۶، اقتصاد رژیم صهیونی ۹.۵ درصد کوچک شده است. رشد سال‌های اخیر هم همیشه کمتر از پیش‌بینی‌های دولت بوده. نکته جالب اینکه اگر هم رشدی اتفاق بیفتد، از جنس هزینه‌های دولتی است نه سرمایه‌گذاری خصوصی. به عبارت دیگر، دولت با پولی که ندارد دارد اقتصاد را سرپا نگه می‌دارد. به گزارش کالکالیست، بزرگ‌ترین مشکل رژیم خود جنگ نیست، بلکه نبود اراده سیاسی برای انجام اصلاحات مالی است. نه می‌توانند هزینه‌ها را کم کنند و نه مالیات‌ها را بالا ببرند. اگر این وضعیت ادامه پیدا کند، کسری و بدهی باز هم بیشتر می‌شود و اقتصاد به همان الگوی غلط وابسته به هزینه‌های دولتی ادامه می‌دهد. این روزنامه صهیونیست در پایان تأکید می‌کند که مشکلات اقتصاد رژیم دیگر موقتی و جنگی نیست. حتی پس از آتش‌بس هم، اقتصاد در مسیر هشداردهنده و شکننده‌ای باقی خواهد ماند.

◀ رضا مسرور، دبیر شورای عالی مناطق آزاد و ویژه اقتصادی، اعلام کرد که در بازه زمانی ۹ اسفند ۱۴۰۴ تا ۲۳ فروردین ۱۴۰۵، مجموعاً ۶۲۲ هزار و ۵۹۷ تن انواع کالای اساسی از طریق مناطق آزاد وارد زنجیره تامین کشور شده است. مسرور با تأکید بر اینکه مناطق آزاد به عنوان بازوی عملیاتی دولت در «اقتصاد جنگی» عمل می‌کنند، اظهار کرد که هدف اصلی، حفظ پایداری زنجیره تامین و حمایت مستقیم از معیشت مردم است تا از بروز کمبود در کالاهای استراتژیک در شرایط حساس کنونی جلوگیری شود.

◀ مدیرعامل سازمان ملی زمین و مسکن از تامین زمین برای ۱۵۰ هزار خانوار مشمول قانون جوانی جمعیت و همچنین آغاز عملیات احداث مسکن برای ۴۵ هزار خانوار محروم خبر داد که نشان از عزم جدی دولت برای تحقق اهداف اجتماعی و حمایتی دارد. این اراضی به بنیاد مسکن انقلاب اسلامی تحویل داده شده تا با استفاده از کمک‌های مردمی، حساب ۱۰۰ امام (ره) و تسهیلات کم‌بهره، به واحدهای مسکونی قابل سکونت تبدیل و به افراد مشمول واگذار شوند.

◀ جفری ساکس، تحلیلگر سیاسی آمریکایی گفت که جنگ تحمیلی علیه ایران و عواقب آن در بازارهای جهانی، فاجعه‌ای است که سران آمریکا و تل‌آویو ایجاد کردند. ساکس توضیح داد: «بنیامین نتانیاهو و دونالد ترامپ تعادل روانی ندارند و هر دو دولت‌های بی‌رحمی را هدایت می‌کنند.» وی درباره نخست‌وزیر رژیم صهیونی و رئیس جمهور آمریکا تصریح کرد: «هر دو بی‌رحمانه و وحشیانه جنگ به راه می‌اندازند.» این اندیشمند سیاسی درباره جنگ تحمیلی علیه ایران گفت: «این جنگ نه تنها بر اساس انتخاب نبود، بلکه بر مبنای هوا و هوس نتانیاهو و ترامپ آغاز شد.»

◀ گاردین نوشت: «متحدان ناتو اعلام کردند که در طرح دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور آمریکا، برای مسدود کردن تنگه هرمز شرکت نخواهند کرد و در عوض پیشنهاد دادند تنها پس از پایان درگیری‌ها مداخله نمایند. این اقدام احتمالاً ترامپ را عصبانی کرده و تنش‌ها را در این ائتلاف افزایش می‌دهد.» در ادامه این مطلب آمده است: «این در حالی است که رئیس‌جمهور آمریکا گفت نیروهای نظامی کشورش با سایر کشورها همکاری خواهند کرد تا تمام تردهای دریایی در این آبراه را مسدود کنند. با این حال، اکنون رهبران کشورهای عضو ناتو می‌گویند که در این کار مشارکت نخواهند کرد.»

◀ چاک شومر، سناتور ارشد دموکرات در صفحه رسمی خود در شبکه اجتماعی ایکس نوشت: «دموکرات‌ها این هفته برای چهارمین بار از زمان آغاز جنگ آمریکا علیه ایران، برای وادار کردن [جمهوری خواهان] به رای‌گیری برای پایان جنگ تلاش خواهند کرد تا این جنگ را متوقف و ترامپ را که از کنترل خارج شده است، مهار کنند.» وی افزود: «برای چهارمین بار، جمهوری خواهان این شانس را خواهند داشت که به این جنگ پایان دهند.»